

1929 წ

„შობის“

აი ნაძვის ხე—შეხედეთ
ძირს დაუხრია ტოტები,
ყოველ მხრით შემოხვევია
ყვავ-ყორან- მიკიოტები.
ვინ გინდათ აქ არ ეკიდოს
თავის ფარით და ხმალითა—
ბიუროკრატი—მცონარა
თავის ბორიტი თვალითა;
კულაკი სოფლის წურბელა
მუქთა ხორა და ჭამია;
მშრომელი გლეხის სიცოცხლე
მას ბევრჯერ მოუშხამია.
ჩებით არ გვითმობს ასპარეზს,
ტვინი ერევა ცოფითა.
ხან გვ'წვამს ძნებს და კალოებს.
ხან გვემუქრება თოფითა...
აქვეა ძველი თავადი
სმაში სინჯავდა ღონესა,—
როცა უი მოუნდებოდა
ძაღლებზე სცვლიდა მონებსა.
დაპარი გასივებული
ოქრო და ვერცხლით ძლიერ",
ძალით რამდენჯერ დასტოვა
ძეუმა და გლეხი მშვიერი.

თაიგული

აქვეა ღორი—მევაზზე
და ჩარჩი მისი ძმობილი,
მშრომელი ხალხის ყველგაში
გაქექლ-გამოწრობილი.
გენერალ - ჩინოფნიკები
საფე ჯვრებით და ჩინებით,
გული ვერ მოუფხანიათ
საზღოთა ქვეყნის გინებით.
მთელი ეს ზროვა მშრომელ ხალხს
სულს უხუთავდა ძალითა.
ზოგი ურტყავდა მათრახით,
ზოგოც რკინით და ხმალითა,
შქონდათ „შობა“ და „აღდგომა“
ჭამა, ლოთობა, ღრეობა.
შრომის უფლებების მაგიერ
მეფობდა ძალმომრეობა.
მაგრამ დაემხო ძველი ღრო,
წუხილმა გადაიარა,
მშრომელს მოუჩინა ამათვან
მიყენებული იარა.
კულაკთან, მღვდელთან, თავადთან
აღარ მუშაობს დღეორად
და სოციალიზმს აშენებს
გულდაგულ — კოლექტიურად!

889 27

წინაღ

მხლა

შოლტიანის მოწოდება

ამხანაგებო, ყველას მოგესხენებათ „შობა“ მღვდელ-დაიკვნების ძღომა ხანსლა, ჭამა და ხრჩობა. მოგესხენებათ ალბად ნაწუჭები და ტაბლა... მათ ცა ეკიდათ ფეხზე თუ ოქრო ჭქონდათ დაბლა. ონდოური და გოჭი ისოცებოდა ოხრად.

მღვდლები ყახბებოდ იყენ და დაიკვნები ნოქრად. ყველა საყდარი ჰგავდა სამიქიტონს და დუქანს. ის „ცხონდებოდა“ უფრო ვინც კერძს ჰგავნიდა მსუქანს.

ბოლოს ნადავლზე იქვე იმართებოდა დავა, ხან იმარჯვებდა მნათე ხან ფოფოლიას გავა. იყო ჩხუბი და ომი

რიდი არ ქონდათ წვერებს— და მაინც თაყვანს სცემდნენ მღვდელ-დაიკვნებს და ბერებს. მაგრამ იფთქა ერთ დღეს „გმირებს“ წაართვეს ღანძი. მუშის და გლეხის ხელმა დაამხო ოქროს ტახტი. საყდრებს ჩამოხსნეს ჯვრები მემამულეებს—ჩმლები და მათ დამკაშებს ყველას წარჩინება და ხმები... მაგრამ არ სცხრება დღემდე გაუმძაძართა კრება, ისევ სისინებს, ღრინავს როცა მისი დღე დგება. ყოველ „ადგომა-შობას“ და ყოველ „წმინდა უქმს“ მღვდელი სულელი—მტერი თავის საცეცხლურს უქნებს. მას თვითონ არ სწამს დემერთი გლეხებს კი ასე ურჩევს:

რომ, ვითომ, ცაში დემერთი სახტიკათ დახჯის ურჩებს კომსომოლებს და ვინც კი კოლექტივებში შევა ყველას მოელის რისხვა, შეჩვენება და წყევა. ასე ქალაგებს მგელი და ხალხს „აშინებს“ ამით, ჩვენს შუენებლობას ებრძვის სარწმუნოების უხამით.

მას გვერდში უდგა ყველა გასიებული გულა ვინც გლეხკაცობას ყველგულა და სისხლსა სწოვდა მუდამ.

„ზოგჯერ ღარიბსაც იმბრობს და იშველებს საბუკს. ეს მართლა სულის მტერი პარტიულთნაც ვაჭრობს ზოგჯერ იმარჯვებს კიდევ და იყოლებს შტერებს—

— „მოღვაწეები“ სოფლის მღვდლებს უტოცნიან წვერებს... ამხანაგებო, მოხსხეთ, ვინც ამ მოვინო „შობას“ კულაკებთან ან მღვდლებთან კლავ განახლებს მძობას, ვინც საქმის ნაცვლად ამ დღეს გაილტუება დვინით, ვინც სოფლად გამოჩნდება გადარეული ტენით, ვინც კულუბის მაგერიად საყდრისკენ მიაშურებს— ან ვინც რადოს ნაცვლად მღვდლის „რჩეს მიპაყრობს ღირს კოლექტივების ხალხს

ამ დღეს დაეწუოს რაზმად, რომ ჩვენი ქვეყნის მტერი მოქალს ბოლშამ და ბრაზმა. დე გაირიყოს ყველა— ვინაც სურს მღვდლებს შევლა! ვინც ამ დღეს იქცეს ჭამად— დე, შეტრგოს შამაქს! არცინ იაროს ამ დღეს დონჯითა და ბოლითი ამხანაგებო, ხნულებს— ფორწონითა და ხოლდითი შექთა ხორებს კი ეროხმად მისცხეთ სახრით და შოლტიანი.

შოლტიანი.

მ ო წ მ ე

სოფელ დაბლარში მომხდარ მღვდლობის საქმე ირჩოდა სამაზრო ქალაქში. სასამართლომ მრავალ მოწმეს დაიკითხა. ჯერი მიღვა ერთ შუახნის მამაკაცზე.

— მოწმე დარგალიწვილო, — მიმართა თავმჯდომარემ, — უამბეთ სასამართლოს რაც იცით...

— კი, შენი ჭირიმე, ყველაფერს დალაგებით მოგახსენებ... იმ დღეს — ჩაახკელა და დარწყო დურგალიწვილმა, — ჯერ კიდევ გათენებულა არ იყო, სახლიდან რომ გავეღო ტრეში საქმე მჭონდა და მივიტარაოდი. აღმასკომთან რომ გავიარე, დაინახე საბუკს თავმჯდომარე მოდის. გვერდით მლიციკელები მოჰყვებიან. ყველა ისე შოგრილი იყო, რომ ვერც კი მიცნებ... მასწავლებელს ქეღლები მონდა და იქიდან ბრუნდებოდენ.

— ეგ, საქმეს არ შეხებია! — შეაერა მოსამართლემ — საგანზე ილაპარაკეთ!

— დაოცა, დალოცვილო, ილაგებით მოგახსენო ყველაფერი:

— კო-და, როგორც გითხარი, მასწავლებელს ქეღლები მჭონდა. სიღვრილი მოუყვდა. ეთი ქალი იყო. სიმართლე უნდა სთქვას კაცისა. ისეთი დედაკაცი იყო, ათი მტერი ბაჭარი არ შემოიწვედებოდა წელზე, შიგორი სიმძითარ ყოფილიყო. აი იმასხე, გალმა სიღვრელში რომ ხალხობს.

მოსამართლე კიდევ შევცადა მოწმის შეჩვენებას. მაგრამ დურგალიწვილმა დაასწრო და განარტო:

— კაი დრო გაეტარებია ცხონებულს და

ნასამოვნებიც ბრუნდებოდა, ურმით მოჰყავდათ, მაშ დვით წამოსვლას როგორ ავა-დრებდენ... ჩვენი სოფლის ბოგირზე როგორც კი შედდა ურემი, ბოგირი ჩაიქცა, ურე მიც ჩაიხორა და დედამრწამე შენი ჭირი წაიღო...

— სასამართლოსთვის ეგ საინტერესო არ არის. თქვენ საგანს გადასხვიეთ! — ევღარ მოითმინა და შენიშნა მოსამართლემ.

— რათ უნდა გადასხვიო, შენი ჭირიმე, პირდაპირ საგანს მივეყვები... კო-და, როგორც მოგახსენე, მასწავლებელმა სიღვრის სულის მოსასხენებლად ქეღლები გაპართა. მღვდელიც კი მიიწვია... მართალია, მასწავლებელი უღმერთობა წრეში მუშაობს, მაგრამ სიღვრის ისეთ პატეისა სცემდა, რომ... ერთი სიტყვით, ამ ქეღლებიდან დაბრუნებულ თავმჯდომარეს შეხვდით. მსტაცა ხელი. არ

ან უ მ ე ა

— ამხანაგო მაწარის პროკურორო, რათ აგვიანებთ ჩემი დევნი საქმის გამორკვევას? ცემა აღარ მაქმარებს, ესლა მოკვლითაც მეშუქრებიანი!

— უფრო უყეთესი! თუ მოგკლენ, მტეი საბუთი გვექნება იმ არამზადების დასახვედლად!

გლემსკორი.

გამიშვა. ჩვენ ესლა კოოპერატის გამგესთან მივდივართ, ქალაქიდან სამსკლები აქვს მიღებულიო. ჩაენისიაყოთო. მწეჭებოდა, მაგრამ არ გამიშე... დაეყვით გზას... მოგესხენება როგორია ჩვენი სოფლის გზა. მიგელო სოფელში გავიდა ჭახის გასაქრულად, გენახებო და ენოები არ დახოგეს, იღონდ კარგი გზა მჭონდათ, ესლა კი საგზაო კომისის მოუვლელობით ისეთი შეიქნა, რომ...

— ეგ ჩვენ არ გვიანტერესებს! — მოაძახა მოთმინიდან გამოსულმა მოსამართლემ.

— შენ თუ არ გაინტერესებს, ჩვენ გვიანტერესებს... კო-და, იმას მოგახსენებლით, გაეყვით ამ გზას... კი არ მივდივართ, მიგეტყვართ. მაშ იმ გზაზე სწორით სიარული ვის გაუგონია? როგორც იქნა, დიდის ვაი-გვლითა, ჩავთივეთ ის გზა და კოოპერატის გამგეს მივადექით... დამაიწყდა ოღონდ ის მეოქვა, რომ წინა დღეს საწყალ ვანუას იმ გზაზე ურემი დამტყვივდა და დღესაც იქ ადგია... დაგვიხდა ვამბე, მაგრამ რას დაგვიხდა! იტოცებო მაშინძელი ის იყო...

— ამხანაგო მოწმე! — თითქმის მიაყვარა მოსამართლემ. — თუ კიდევ ერთი სიტყვა გოქეპით არა იმის შესახებ, რაც ესლა საქმისთვის საჭიროა, სიტყვას შეგაწყვეტინებო. ჩვენ გინდა ვეიგოთ მკვლელობის საქმე. გვიამბეთ ამის შესახებ, რაც იცით...

— მკვლელობა? როგორ მოხდა? ელა-ცემ ამ მოჭკლა და ეგ იყო, თუ სხვა. მე რა ვიცი?! მკვლელებთან და ავაზაკებთან მე არ მაქის საქმე!

პეპო

კვირე კოვას — კიბოვნი სკოვას!

მოკითხვა და ნახვის ნატვრა ჩემო ბერფასო გედგონ ყვილიანო! გავიგე ცაგერის რაიონში სოფ. მახამის საბჭოს თავმჯდომარედ ყოფილხარ. ისიც მითხრეს, საბჭოს მდივნად ყოფილი მამასახლისი ავიყვანია, ხოლო ღარიბ გლეხებს, კოლექტივის წევრებს, აქტივისტებს და კომკავშირელებს სდეგნი რამდენათაც გაგეწყობაო. განაგრძე, ჩემო გედგონ, ეს კეთილი მოღვაწეობა. მიიღეთ შენ და შენმა მამასახლისმა ჩემგან საჩუქრად შოლტის მაგარი გადმოწვევა. ჯერ-ჯერობით ღარიბთა ვარ და მეტს ვერაფერს გიგზავნი. ერთ პირობას კი მოგკემ: ამ წყალობას არ მოგაკლებ, სანამ ასე თავისუფლად იბარებ შენ მახამში!

კიდევ მოკითხვა და პირზე კონკრეტული თერჯოლის ფოსტის გამგეს არცატი მამადაქვს! ასე მითხრეს, მეტერთმეტე კოლს თხოულობო... არ გარტყენია, ერთხელ მაინც არ დამპატივე? თურმე კვირაში მარტო ოთხი დღე გქონია ფოსტა დაკეტული. როგორ ასწრებ ამ ოთხ დღეში ამდენი მოყვრებისას ჩასვლას და დროს გატარებას? დანარჩენი სამი დღეც მიაშტე, შე კაი კაკო! უფრო გულდამშვიდებით წაიქვიფებ. სულ ერთია, ფოსტაში ყოფნის დროს სხვისი წერილების გახსნისა და წაკითხვის მეტს მაინც არაფერს იკეთებ. გაგიგე, უჯრედისთვის „ხანდა“ ვიწოდებია... ძალიან მომწონს შენი გაბედულება. მაგრად იყავი ჩემო არკატი, ვაქვაცო ყოფილხარ — ვაქვაცად ღარიბი მიიღე ჩემგან სალამათ შოლტის მწვავე გადმოწვევა. თერჯოლის კომსუჯრედს კი გადაეცე ჩემი წყრომა, რომ აქამდე არ შენთვის ღონიერი ხანდ.

შოლტი

აიბი მცხენილან... არა კაც კლავ... გარდა კოლექტივის წევრისა!

„ღვთის მშობელი“ ექიმბაშთარ

— იცი საუკუნე ყოველ წელს წადს მშობიარობა მაქვს... ხელი იქნის, უშვილობის წაპალი ზომევის!

ყურმოკრული აზვავი

ონოფრე ღვდელი, დღეს კაი გუთებაზეა, საქმე იმაშია, რომ რამოდენიმე დღის წინათ მახლობელ სოფელში ხელთ იგდო ერთი ბრიყვი გლეხი და ისე შეუწინდა საწყალს, რომ დაითანხმა იგი შვილი ეკლესიაზე მოგნათლა. იმდღესვე შეუღდა ონოფრე საქმეს და ნოუნათლა კიდევ ნისიათ შვილი. დღეს მას უნდა მიეღო გასამრჯელო ერთი ქედლა და 3 მანეთი ნაღდი ფული. გათენებებისას ონოფრემ შესვა ცხენზე დიაკვანი და გაგზავნა იგი ქედლის ჩამოაყვანათ. აი მიხეხი მიხი კაი გუნებია!

სად. 4 საათი იყო, მალე წირვა უნდა დაეწყო ეკლესიაში. მაგრამ დიაკვანი არსად აღმოჩნდა. ონოფრე საგონებელში ჩაეარდა, მაგრამ იმედს მაინც არა ჰკარგავდა: — ღვთისნიერი და სტუმართმოყვარე გლეხი სანდა გაღმა სოფელელი და ალბათ საილით გაუ მსპინძლა დიაკვანსო, თითო-ორილა ნუნუაც გადაყლაპეს ალბათ და ამასობაში შემოაგვიანდაო!

ღვთის და-სახოვავს შიქტკოდენ. გვერდით კი ქედლა და მამათ ონოფრეს ცხენი სძოვდა.

შუა წირვაა. ბრაზმორეული ონოფრე ღვდელი რალაც ლოცვას ბურტყუნებს. გუნებაში კი მკვახეთ იგნება.

ფეხაკრფით შემოდის ეკლესიაში დალილი - დაქანცული ონისიმე და ტრაპეზისაკენ მიემსურება. დიაკვანს დანახვაზე მამათ ონოფრეს თვალებში შემწვარი ქედლა მოვლანდა და სარე გაუბრწყინდა. თითქოს ხმაც მოემატა სიხარულისაგან და უფრო ბოხი ხმით დაიწყო გალობა... მაგრამ, რას იზახ, ონოფრეს მაინც გული საგულეში არა აქვს. წარუვა არც ისე მალე გათავდება და მას კი ვერ მოუთმინა — მალე უნდა გაიკოს ქედლის ამბავი. ონოფრე ღვდელმა მიიხედ - მიიხედა, ჩაახველა და გალობით მიმართა დიაკვანს:

— დიაკვანო, დიაკვანო, ბე-კე-კე-კე რა ეუყავი-ი-ი-ი?! რალაც გაბრაზებულნი ხარ, ხომ არ იმამაძალეო-ო-ო!!!

დიაკვანს თითქოს კეტი დასცეს თავში, რეტი დაესხა, მაგრამ შეიბაგრა თავი და გალობითვე უპასუხა:

— ნათქვამია უბედურ კაცს—ქვა აღმართში დაეწევა-ა-ა, შენ ბე-კე-კე-კეს რასა სჩივი, ვჰა-ჰა-ჰა-ჰაი (კითხოდ ცხენით) იქ დამჩიო-ო-ო!!!

კინკა.

ბავილისის სასამართლოში მომჩივანი. — პეტრემ თავი გამოიტეხა და გობოეთ საკადრისად დასაჯაო.

მოსამართლე. — რით გაგიტეხა?

მომჩივანი. — აფურიო.

მოსამართლე. — სტყუარ, თბლისში ისეთი მაგარი აფურა არი უხადდება, რომ თავი გაგიტეხოს!

მ ბ ი ქ უ რ დ ი

მღვდელ ონისიმესთან მივიდა მეზობელი ივანე და შესწავლა:

— გამაო, ჟღერს ბინდისას გზაზე მოვიდოდი, მინდორს რა ცხვარს წავაქციე, უპატრონო დავეტებოდენ და სახლში წაბოცივდნენ, მთხარი მამაო, ეს ცოდვით ხომ არ ჩამეტყულებ?

— დიდი ცოდვა ჩავიდინა, შევლო, ქურდობა გაგიყვია და ღმერთი ქურდობას არ გაპატივებს...
— მაშ, დღესვე მოვქნენ პატრონს და უკან მოვუყვინ...
— მოიცადე, პატრონი რათ გინდა, მაგ საქმეს ხევანარად რატყულებ?

— რაგორ?
— რაგორ და ისე, რომ შე ვიხიე და შევევადრევი უფაღს მოგიტოვოს ეს დანაშაული.
მღვდელმა გადაიკცა ანაფორა, აიღო ხავეცილური, რაღაც წაიბუტუნა და შემდეგ ივანეს მიუბრუნდა:

— უხლა კი ნულარაფრის შიში გაქვს, ღმერთს მოგიტყუებს.
— რა უქნა, მამაო, არა შეგერა, რომ ასე ადვილათ შეპატრონს ქურდობას!
— რაგორ თუ არა გეგრა? ხომ იცი, რომ ღმერთი ყველაფერს შეიძლება შეიძლება მოწყალება ეწყვეტოდ, რომ ქურდობა არ დაგიშალოს.

— ეხლა კი დამეშვიდდი, შენი ჰირიმე... დიდი მადლობა შენს ვარსკვლავს... მშვიდობით ბრძანდებოდეთ...
— შირიმე, ხად მიხვალ... ღმერთს რომ შევივადრე და შენთვის პატივმა ვიხიე, მამაო ერთი, ცხვარი შე უნდა მომიტყუ.

— რათა, მამაო, ღმერთს თუ შენთვის მოწყალება, ემეცა და ღმერთს შენი მოწყალება...
— მამაო, ღმერთს შენი მოწყალება...

წერილი უოლტისანს

მუდამ შენთან ვარ ბრძოლაში გლეხების ძმთა შობილი, დაცხე ამ ქვეყნის ორგულ მტრებს— მათ ჰირათ წაჩიშობილი.
დღეს ჩვენზე კბილებს ილესავს ჩარჩი, კულაკი, და მღვდელი, სოფლით შენა ხარ ამათი სახრის და შოლტის დამრტყმელი. დღეს ფოფოლია ჩამოხმა მოაკლდა ცხელი მწყობები, მის ძველებურად არა აქვს ცხვრის დუმი, არც კალები. ცრემლი გადმოსდის თვალებზე მხოტე დიაკონს ტარიელს მშობი მღვდელიც დისტარის დღეს თავის ზურგის ცარიელს. კულაკი კბილებს ილესავს მის დღეს არა სწამს არტელი გასაგონადაც არა სურს მის კოლეტიკის სახელი. ვაჭრებს ხომ უკვე დაუღვათ გადაშენების სხვა ხანი, მათ მოტყუებას და ხრიკებს მიუხედავად გლეხი ყველაგანა. დღეს წარსულ დროზე ოცნებობს გაკორტებული თავიადი, რომელსაც ისეც მოსწყურდა მშრომელ გლეხებზე ნაფარდი. ასეთ ხალხს აღარ მოაკლო შენი შოლტისა წყალობა, მაშინ მათ ვეღარ უშველის ლოცვა, კურთხევა, ვალობა. ასეთი შენი გმირობა მშრომელსა გლეხებს ახარებს, სახელოთა ხელისუფლებას დღეს უფრო მეტად აყვარებს. გისურვებ მდგრად იბრძოლო მოსპო მტარავალია რიგები, მაშინ მეც შენი შოლტისი ბრძოლაში შენთან ვიქნები.

კ. ზანწელი.

შობას დღესასწაულობენ

გამენ — სმენ, ერთად ღმირობენ, ჰარაღეს იახიანო, „ქრისტე“ „შობა“ და „ადღვომა“, აი ვის უხარია!

„ს ა უ ო ბ ა ი“

მამა ათანასეს ფოფოლია სწორედ დიდმარხვის ფიხულს გავა, გამზარი და გავალტყავებული, — მის დიაცვან აპარკუნეს მუშულ პელაგის კი საუბრე სახელი ძლივს შემოსწვდებოდა, მიდღარი იყო სისხლითა და ხორცეულით.

— სწორედ საჩემოა, დლოცივილი — ფიქრობდა გულში ათანასე, როდესაც წირვაზე თაღს მოჰკრავდა მას.

თავის ფიხულს კი საყვედურით ავსებდა: შე თავს დატყულო, რა მოგივიდა... ეს ამდენი სინებები და ღმრებში, ქადა-ნაშუქები ერთი არ გადაგარჩა და მაინც იმერულ ჭურჩხელს გავსარა...

კოლი ცდილობდა როგორმე ჰმირს გემოზე ჩაკვირებულყო, მაგრამ ამათ...

სწორეთ ასეთ დღეში იყო აპარკუნე დიაცვინი. ჯოხზე შემოცმულ ცარიელ ჩიხას უფრო გავდა, ვიდრე ნათლიმცემლის „პატროსან“ დიაცვანს. სწორედ ამიტომ მისი დედაცაც წირვის დროს იესო ქრისტეს ხატის მაგიერი, უფრო ათანასეს გასივებულ ღიბს შესეკეროდა ნეტარებით...

საშობაო მარხვა დღეა. აპარკუნეს მეფულემ ზიარების ლოცვაზე დაიწყო სიარული დილა - საღამოს. პირველ პარაკუნეს საკუროხეველში აღსარებისათვის შევიდა მამა ათანასესთან. აპარკუნე ამ დროს მამალივით ზეპირად გავლობდა რაღაც სულის „საცხოვნებელ“ ფსალმუნს...

— შემიწდე მამაო!
— ვი შენ ჩემო თავო, მაგას რალა თქმა უნდა! — ათანასეს თაღები პელაგის უშუში ჩამვიცა, საიდნაც თოვლივით თეთრი სასუსნივი ჩანდა.

პელაგიამ მუხლი მოიყარა და ათანასეს გაუღებულ ხელებს ემთხვია სასივებით.

— სახელოთა, მამისათა და ძისათა... დაუფარავათ მოახსენეთ მაცხოვარს თვეერი შეცოდებანი! — ათანასემ ცალი ხელით ანაფორის კოლით გადაადგარა პელაგის და აღერით დაუწყო ცქერა...

— შეცოდება არაფერი... გულში კი ეშმაკი შემპარა და აკრძალულ ხილს მანყიდის...

ათანასეს პირში ნერწყვი მოერია და მეორე ხელი პელაგის თემოს მოხვია ფრთხილად.

— ღმერთი სულგრემლია, ყველაფერს ვაპატივებს... აღამი, აღამი ვინ არის? ვინ არის ის ბედნიერი აღამი თუ აღამიანი?

— პელაგის სითბო ჩაუღდა ტანში და თავი ათანასეს მკერდს მიყრდნო უნებლით.

— სახელოთა, მამისათა და ძისათა... სახელოთა მამისათა და ძისათა... — შეუწყვეტლად გაზაბა ათანასემ, თან ხელები ააშუშავა...

ორივე თავდავიწყებას მიეცა. მათ აღარ ახ...

მ ი ზ ე ზ ი

— შენ რატომ სასოფლო-სამეურნეო გადასახადი არ გადაიხად?

— როგორ? თემალმასკომის თავმჯდომარეთ მე ვიყავი და გადასახადი შემეტანა?

— მაშ, რატომ წელს მაინც არ იხდი?

— თემალმასკომის თავმჯდომარეობიდან გამომავდეთ და გადასახადიც გადავიხადო?

უ ე ჯ ი ბ რ ე ბ ა

— ჩვენს სოფელში დიდი შეჯიბრება მოეწყო.

— რაში მოეწყო შეჯიბრება? — სირბილში.

— საკრედიტო ამხანაგობის თავმჯდომარემ, ხუთასი თუმანი ჩაიღო და ისე გაიქცა, რომ ცხენოსანი მილიციაც ვეღარ დაეწევა.

— მალე, ექიმი ზაფშა კაპიკანი გადუკლდა! — შერი, შე მამაცხოვნებელი, კაპიკანის ამოღებაში ექიმს ხაზი მანეთი როგორ მიეცე!

საქირო არ არიან

გლსნი: არ გვიღა თქვენი ლოცვა, თქვენისთანა მუქთანორა არცა თქვენი ზიარება. ჩვენთან ნუ, არ იარება.

„ქ ლ ვ ე ნ ი“

სოვდო, რომ აპრაკუნე ცოლის დაგვიანების გამო საკუთხოვლის კარებთან მოუთმენლად იმტვირედა თითებს და იხსნიდა და იქრავდა ახალხის დიდებს...

— სახელითა მამისათა და ძისათა... ღმერთი ყველაფერს გევაპტიებს და შეგინდობს. ძლივს ლულულებდა ათანასე, როდესაც ლოდინით დადლილმა აპრაკუნემ უცბად შედო საკუთხოვლის კარი და სანახაობით ზარდაცემულმა „წინდა ბარჩიმი“ მთელი ძაღლით თავში დაღუშა თავის წინამძღვარს.

პელაგია მაშინ მიხვდა, თუ აღსარებამ სადამდე მიიყვანა და ცეცხლმოკიდებულები გამოვარდა კარში. საკუთხოველში კი მღვდელ-დიკანანი კარგა ხანს ურტყავდენ ერთი-მეორეს.

კიდევ კარგი ეკლესიაში მათ მეტი არავინ დაიბრუნდა და ხმა შორს არ წასულა. დიკანანმა კი იმდღევე ქალაქში დიდი არსა გაუგზავნა აჩვილს...

— ფოფოლიავ, ამა ორი ინდოური, ერთი გოჭი, ერთი თინე პური და სამიოდე ვედრა ღვინო გააშადად არქივს საშობაო ძღვენი უნდა მივართვა, ეგები ბლაღოჩინობა მომესქს... ფოფოლია ხელთ დატრიალდა, მან ამა რა იცოდა რაში იყო საქმე... და ათანასე იმ საღამოსევე დიდი ძღვენი გამოისტუმრა ქალაქს.

„შუაღმე გადასული იყო, რომ ათანასე უკვე ტფლისის სადგურში იყო. მან დიდი ვაი-ვაგლახით და ხენწვით გადმოიტანა ძღვენი გატენილი ხურჯინი სადგურში და აქაური ჯიბე-გირების ამბავი რომ ჰქონდა გაგონილი ზედ ხურჯინზევე დაჯდა გათენების მოლოდინში...“

ამ დროს მის წინ ორმა კარგა გამოწყობილმა ახალგაზრდამ გამოიარა, მეერ ერთი საღვდაც ვაჭკრა, მეორე კი მოწყობით მიუახლოვდა მღვდელს და გადაჯვარედინებული ხელი გაუწოდა.

— გეაკუთხე მამაო!... ათანასეს სიხარულის ერთანტელმა დაურბინა ტანში. ამბობენ ქალაქი მთლად კომცომონეებმა ჩაიგდეს ხელში და ნამდვილად კი აქ უფრო მორწმუნე ხალხი ყოფილა თურმეთი... ასე გაიფიქრა გულში და ჯვარის გადასასახავდ წამოიღა ზეზე...

— ღმერთმა გაკუთხოს შეილიო!... — მოსულს პირველი გადასწვრა და ისევ ხურჯინზე დაჯდომა დააპირა, მაგრამ მამა ათანასეს უკან ხურჯინი აიარ დახვდა და ყიზაზე გადაიარა... ზეზე წამოვარდა, ხურჯინი რომ

აღრსად იყო, გამწარებულმა წვერში იტყვა ხელი...

მამა ათანასე მხოლოდ ეხლა მიხვდა, რომ ეს მორწმუნე უტნობები თურმე ჯიბეგირები იყვნენ...

ბრას

„უსარგებლო“ გაზეთი

— ჭირივით მეგავარება ეს რაღო გაზეთი.
— რათ გეგავარება? ჩემის აზრით ძალიან ხაინტერესოა.

— იმიტომ, რომ თუთუნის გასახვევად ის არ გამოდგება და ვერც კედელზე გააკარავს კაცი!
ზოგბირთი „გლმსკრი“

— აქ რა გინდა, კაცი, ამ შუაღამისას? თავმჯდომარის სახლს ხომ არ დარაჯობ?

— მე როგორც გლეხკორი, მოვალე ვარ თვალყური ვადევნო ჩვენს თავმჯდომარებს დამე ხომ არ სვამს ღვინოს. დღისით კი ვხედავ, რომ საქმით დატვირთულია და ღვინოს სმისათვის დრო არა აქვს.

— წინეთაც კურდღლზე დაეჭირეს, რათ არ იშლი?
— ძველ მგობარს ზურგი შემაქციე? კლომერტივში გამგეთ ყოფნა სჯობს?

იორღანე ზვდელი

იორღანე მაგრაი გამოძა, მხარეთმცოდნე წამოწვა და მიეცა ფიქრებს:

— გულზე ხელი რომ დაიდვას კაცმა და სიძაროსდე სიქვს, შე ამას კარგს არ ვაქვებ, ეს ხომ ჩენი მართლმადიდებელი მრევლის მოტყუებაა. მაგრამ ეს კიდევ არაფერია, ყოველი წირვა-ლოცვის დროს ვინ იყის რას არ ვაძრებენ ხალხს? ზიარებზე ვეძებნენ—ეს ქრისტეს სიხელი და სიბრძნეა მეთქი, ნამდვილად კი ჩვენი საქალაქის შევედრებითაა სერსუცერი კიდევ ჩემი ლაშქრი ქვეყნის გამოძვარდა.

იორღანე უფრო „ღრმად ჩაუჭირდა“, ღვინოს იყო ასე და ზოლოს წამოიხანა:—ევეთაფერი ეს სიტყვად და სიხელმძღვანელებს ვაძრებდით ეს უნდა უარყუო, ხელი ავიღო მღვდელთაზე და რაკ საჯაროთ ვაღიარებ ამას და ურწმუნოთა ხას ზოგადობებს წერტილ ვაძრებდით, ანგოლავ ქველ ვაძრებო. დღესევე უნდა შესრულდეს ეს. შუა წირვის დროს გამოვალ და ჩემს განხილვას საჯაროთ ვაძრავადებ.

ამ აზრით გაეშურა ეკლესიისკენ, დაიწყო წირვა. მაგრამ იორღანე ძალიან უნადობით წერდა. შუა წირვისას დარქეს. იორღანე ერთხელ კიდევ გამოეშურა თავის წარხელს და მტკიცე გადაწყვეტილებით გამოვიდა საკუთხოვლიდან თავისი განხილვის საჯაროთ გასაშუქებლად.

— ამბანაგებო, ყოფილი მართლმადიდებელი ქრისტიანენო...—დაიწყო იორღანემ და ამ დროს ჩვეულებრივ გადათვალვითა იქაურბო. ეკლესია მოხუცებით იყო ვაჭრადელი. მნათეს თევში ჩამოებარებინა და ამაზიანებს ჩხრიალი გამოქონდა.

— დღეს დიდი შემოსავალი იქნება, სადაც აქამდის, დღესაც მოვივლი...—გაიფიქრა იორღანემ და სიტყვა ასე შეატრიალა: — მართლმადიდებლებო, დღესაც სახელი უფლისა ჩვენისა... დღესაც სარწმუნოება ჩვენი... ნუ დაუფრებთ წყნულ ურწმუნოებს... ქრისტემ სთქვა...

იორღანემ ჩვეულებრივ ვაჯარბო თავისი ქადაგობა და თან ფიქრობდა—რა შეტყობება, ყოველთვის მოვაწირებ მღვდელთაზე ხელის აღებასაო.

თელავიდან

კირაკოზივი ტერტირა გამოქველი მელია, მრევლში იარა ქურდულად ლუკმა რომ გამოვილია. უთხრა: მიშველთ შეილებო თქვენს მაცხოვრებელ მამას, ხომ იცით ძველი დროდან დაჩვიული ვარ ჰამასა.

მივივარს დოში და ნაზუქი დღე მუდამ ენატრობ ტაბლასა. სულზე რომ ვფიქრობთ არ ემარცხონება გვინდა დაბაილა.

არ გაუვიდა ოინი ხალხმა გაუგო ეტუნება, და ახლა სხვა ხერხს მიმართა, გამოიცილა გუნება.

გაიძრო „წინდა ოლარი“ დაიწყო ღმერთის გინება. ამ ოინბაზის შემხედვის მოლი ნუ გაგვიცინება! ჯვარი სკიერში აქვს, ხატს ლანსიავს,

თან მრევლში ისევ ტრიალებს. ანაფორა აქვს ისეთი აბრეშუმივითი სიხილებს. ახალი სახლი იყიდა, ხალხში კი ტირის—უწუნებს.

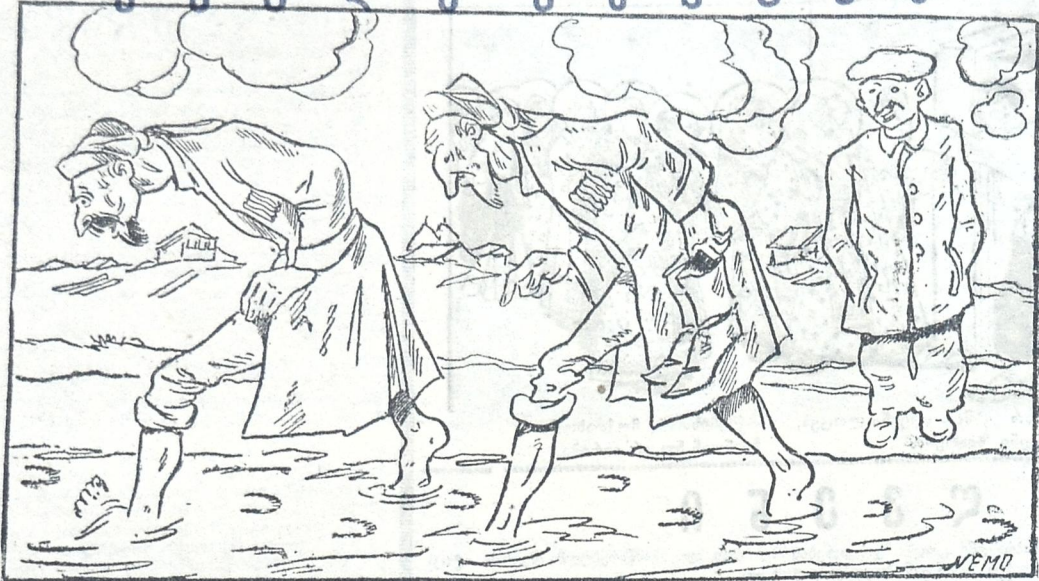
თვითონ მღვდელს და სხვა ტერტირებს ღმერთის საშხატურს უწუნებს... დღით ანაფორას არ იცვამს, ლამე ახლავს სკულფა—

დღისით ხალათი აცვია, ლამე საყდარში სკულფა. და ასე ცხოვრობს ტერტირა, როგორც ღამურა ტანში. ვერ გაძლა კირაკოზივი ხალხის დოვლათის ჰამითა...

„შოლტი, გაიცოცხე გულდაგულს ღამურების გვიონისა, რომ დაეწვიდეს ერთიან ანაფორაც და ჯვარიცა...“

კინკარი

ქ ვ ა ლ ს ე ქ ე ბ ე ნ

— რას ეძებთ ამ ტალახის მორევში?
 — ჩვენ სოფელზე აგრონომს ვაუფლია, და მისი ცხენის ნაკვალევს ვეძებ!

საბჭოს მდივანი შელია — ნამდვილი მგელია!

საჩიჯაოს საბჭოს მდივანად ბრძანდება შელია. ყოფილი თევადი, აფერისტი და საეჭუო პიროვნება. ეს ვაჟბატონი გამსახლშიც იჯდა, მასვე შემოეფლანგა კიცხში 180 მანეთი სახაზინო ფული... დღეს ის საჩიჯაოში ბატონივით ცხოვრობს... აბუჩად იღებდს გლეხებს. შუალამისას სოფელს იკლებს თოფის და რევოლვერის სროლით...

მეთვალყურე.
 მართლაც, და საკვირველია, —ვისი წყალობით გაბატონდა ნიკო შელია? გლეხებში მეფესავით დადის, რასაც უნდა იმას სჩადის... თოფის და რევოლვერის სროლით, — სოფელში დააყენა ბოლი... ნუ თუ ამ ძველი დროის „კიხერსი“ — ვერაფერ მოუგრებავს კიხერსი?!

**სოფელ სხვაბს „მაო“-ს —
 ამაღინი უთავლობა ეპოსი**
 სხვაბს კოოპერატივი ხან იკეტება, ხან ისევ ანახლებს ვაჭრობას... ერთხელ გაქურდეს, მეორედ გატყვეს — გაქურდეს, მესამედ საქონელი მიიტანეს უფარგისი. 30 წყვილ კალოშიში ყველა სხვადასხვა ზომის და ცალ-ცალი იყო...

ახალი.
 ალბად, „ეპო“-ს მეთაური „ბრძენი“ ვაცია, თუმცე ეტყობა ტყინი აქვს პაწია: თორემ როგორ მოხდა, — რომ ასეთი იწვიათი საქონელი მის ხელში მოხდა. ხად ქონდა თვალეზი: თავის საბჭელ-

ს ში თუ კალოში, როდესაც გასაყიდალ წამოიღო უფარგისი კალოში?! ეტყობა, არაფერი ეშველება სხვაბს, ვიდრე ამ გამგეს არ გამოუტყვლის ჰავას!

ძველი-სინაპის მშრომელთა საყურადღებო ვაცხადებთ, რომ სამკითხველო დაკეთილია: ორშაბათობით, სამშაბათობით, ოთხშაბათობით, ხუთშაბათობით, პარასკეობით, შაბათობით და კვირაობით. დანარჩენ დღეებში დია არის. ნამკითხველს გაგზავნ.

სო.უ. ახალ-სოფლის სათემო ტყის მცველს შვირია გლეხები, რომლებიც სახლში ბადამიწიღებენ ჩემს შივრ ტყეში უკანონო მოჭრილ შემას და სახერს მასალას. ჯილდოთ უფლებას ვაძლევ მოსჭარან ტყე რამდენიც უნდათ და როცა უნდათ. ტყის მცველი ათანასე.

ტყიბულის მაღაროების მუშათა კლუბი დრმა მწუხარებით იუწყება, რომ უბინაობის გამო ვაცოდვა, დამუნჯდა და ერთი კვირის განმავლობაში ხრიალის შემდეგ უღრმოტი ბარდაღიწვალა რადიო-მიმღებში. სამოქალაქო პანაშვიდი ყოველ დღე-კლუბის გაგზავნა.

გოგის თემის სო.უ. მტყიბულის
 4 წლიდის მასწავლებელი სიმონ ცინცაძე ყვილი ძველ პანაშრობას და პანტონებს, რომელსაც ვატარებდი დღვლომამდე სტრატენიკათ ყოფნის დროს. ნივთები კარგად შენახულია. აღარ მჭირია მასწავლებლად დანიშნვის გამო. პატივისცემით სიმონ ცინცაძე.

სოფელი „ხატის სოფელი“ — ტერტერების სარის სამაო- უარი.

წმინდა გიორგის ეკლესიას შემოესია ექვსი ტერტერა. მათ შეისყიდეს გლეხი ქალი, რომელსაც ვითომ „ემ-მაკი შეუწნდა“. მორთო ყვირილი. შემდეგ ტერტერების „ლოცვით ეშმაკი გაქჭრა და ქალი განიკურნა“. ტერტერებმა ამით ისარგებლეს, ბლომად ფული იშოვეს და კარგათაც გამოთერგენ...

მება მრიდი.
 ცნობილია ამ მხარეში — ტერტერების თარეში. მათი ხეტილი გლეხებისათვის მირია, რადგან ასეთი ოინბაზობა კითვან ძალიან ხშირია, ეხლა კიდევ საცაა მალე „შობა“ მოვა და სოფელს კვლავ შეესევა ეს გლეხების ხროვა. საბჭოც ხომ არ ფიქრობს „სულის ცხონებას“, — რომ ტერტერებს ატანს გლეხობის ქონებას?! ამდენი ძილი და ლოღინი კმარა, — ზომები, ზომები ჩქარა!

ჩაენი გაგზავნა
 (სო.უ. გულუხეთი)
 ჩაივარე გულუხეთში და გაეჩრდი შარა-გზახე... იოსები ცოლსა სცემდა არც უშველა საიფარზე. ყრუ, უცილი არ ვეგონოთ — სკოლის გამეც განსლავთ სწორად თუ კიდევ გაიმეორა, იმაც წუთში მოგვაშორეთ!

კავალერისტი

გმირი კინკალა

(მალაქის თემა)

განთქმულია ჩვენ სოფელში
ალექსანდრე კინკალა,
ფული ბევრჯერ გაუფლანგავს
და დაუკრავს გიტარაო

მოკინკალავს უპასიან
და ინტრიგანს მასაშიო.
ფული თუ კი შემოაკლდა,
იქვე აქვს კასაშიო.

წინად იყო თავმჯდომარედ
ის გლეხობის სოფელშიო;
სულ ტომარობით გაამერიან
მან სიმინდი ბოთლებშიო.

სასადილო გახსნეს ჩვენში,
„შეიყვანეს ნაწილშიო...
რია-რია მალე მოხდა,
დაკა-დაკა გამოშვიო!

მიაკეტებს ეს სავაჭრო
და აგენტმა დაღუქაო.
ანაკრებსა წისიებზეა
კინკალამა ყლამ უქნაო.

კიდევ გახსნა სასადილო,
დაჰკლა დიდი ბურაკიო,
ამხანაგათ შეიყვანა
შავნიელი კულაკიო.

და ასეთი პიროვნება
სა-რე-კომის წევრიო...
მისით უკმაყოფილონი
ჩემო „შოლტო“, ბევრიო

ყურადღება მიაქციოს
ალმასკომმა, კარგიაო!
ესე საქმე გვეალბება
შენ, კირილე—ხატიაო!

არ იშორს

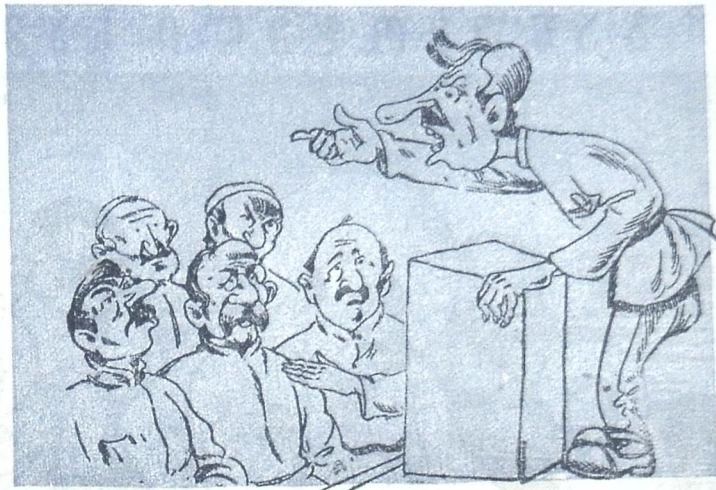
სწორი პასუხი

(სვირი)

მასწავლებელი: — სოფლის მე-
რუნეობაში რომელი უმთავრესი
მაგნებლები იცით?

მოსწავლე: — უმთავრესი მაგნე-
ბლები ჩვენი სოფლის მცხოვრები
დ. დეკანოიძე, გრ. ჯუღელი და
სხვა კულაკები არიან, მასწავლე-
ბელო!

ვიხ—ბი.

— წრეთს ჩვენ კომპარატის დიდი მოღვაწე აქვს: შარშან
აორმეტი ათასი მანეთი გაიფლანგა, წელს კი მხოლოდ ექვსი.

ასე მოხდა აფენის თემაში

აფენის თემაში (კახეთი) მცხოვრებ
გლეს კ. რეხვიაშვილს შვილი მოუკ-
ვდა. აღბად ამ მწუხარებამ დაუბნელა
გონება რეხვიაშვილს და მან გასვენე-
ბაზე ღვდელი იფანე ოდიშელი და მი-
სი დიკვანი ს. ყველაშვილი მოიწვია.
გაასვენეს მიცვალებული... სარწმუნო-
ების ვეშაპებმა „გასამოჯელო“ მიიღეს,
მაგრამ ამით არ დაკმაყოფილდნენ. და-
ბრუნდნენ კ. რეხვიაშვილთან და სმა-
ქამას მიჰყვეს ხელო.

როცა „ქრისტეს მოციქულები“ გა-
მოძღვენ და გამოთერენ, საინების და
ბოთლებს მტრევეს მიჰყვეს ხელო.

— ნუ გვლუბათ, ისედაც დაღუპუ-
ლი ვართ!—ვედრებოდა მათ რეხვია-
შვილი.

— ხოში გვაქვს, უნდა დავამტერი-
ოთ! ყველაფერი უნდა დავამტერიოთ!

— არ მშვიდდებოდნენ „ღვთის სიტ-
ყვის“ მქადაგებელნი.

ამის მოწამე გლენმა პ. მეტრეველმა
მეტი ველარ მოითმინა და ღვინით გა-
ღვნილ ღვდელს ბოთლი სდრუშა თა-
ვში... ბოთლიც გატყდა და ღვდელსაც
თავი გაუტყდა.

ყველაფერი ეს სიმაართეა. ამას
გვწერს გლენკორი აფენიანი.

ცხადია, „შოლტანი“ ერთი წუთი-
თაც არ დადოდა ღვდელ ოდიშელის
თავს და არ ჰკიცხავს გლენ პ. მეტრე-
ველს იმის გამო, რომ მან მზის სინათ-
ლეზე გამოაფინა ღვდლის დაობებული
ტენი... სამწუხარაო მხოლოდ ის, რომ
ღარიბ გლენ რეხვიაშვილისათვის
მწუხარებას იმდენად დაუბნელდება
გონება, რომ ეკლესიის მსუნაგები თა-
ვის ოჯახში შეუშვია.

შოლტანი.

რუსული იუმორი

იმპერიალისტები კელოვას
პაქტს მშვიდობიანობის დამყა-
რების საშუალებათ სთვლიან.
მისი წამდელი სახე კი ასეთია.

უცხო სიტყვების ასესა

არქივი — სასწრაფო ქალაქების განსასვენებელი
ადგილი.

ბიუროკრატი — იგეგვა, რაც დახელოვნებული ქურ-
დი. განსხვავება მხოლოდ იმაშია, რომ ქურდი სხვის ნივ-
თებს იპარავს, ბიუროკრატი—სხვის დროს.

კოოპერატივები

სახელი ესა აქვთ, ხშირად კი ასეთები არიან:

- „მეგობრობა“... კერძო ვაჭრებთან.
- „შეერთება“... გამგეობისა და სარევიზით კომისიისა
- სამიკიტნოში, ან საბრალმდებლო სკამზე.
- „ალორძინება“... ნოქრებისა და გამგეობის წევრების
- ჯიბებისა.

„ფუტკარი“... რომელიც მხოლოდ ბზუს და საქმიან
კი არაფერს აკეთებს.

„სიმაართე“... რომლის გულახდილად თქმა ხასა-
მართლის წინაშე სახვედის უმსუბუქებს.

რუსული იუმორი

ამხ. ლიტვინოვი (იმპერიალისტ-
ტენი) — არ გვინა თქვენისთა-
ნა მუშაველები, ხომ იცით ანდ-
ნა: შიში ბალაოში არ დაიბა-
ლებათ!

